

Ställningstagande mot införandet av juridisk magisterutbildning vid Åbo Akademi

Juristklubben Codex rf vill inte att den svenskspråkiga juridiska utbildningen i Finland går i en riktning där de begränsade personalresurser som existerar idag sprids över fler utbildningsenheter. Enligt uppgifter publicerade av Svenska Yle 19.12.2019, skulle Åbo Akademi behöva ytterligare tre stycken nya professorer och tre stycken akademilektorat eller universitetslärare för att klara av att förverkliga den planerade juris magisterutbildningen. Denna ökning är så markant att risken för tävlan om behörig svenskspråkig undervisningspersonal med aktiv forskarbakgrund blir väldigt stor Åbo Akademi och Helsingfors universitet emellan. Om existerande personalresurser sprids på fler enheter och fler undervisningstimmar blir resultatet att den redan begränsade forskningstid forskarna vid universiteten har förkortas. Att sprida ut existerande resurser i en bransch där få lärarresurser existerar i förhållande till mängden studenter är kontraproduktivt. Då situationen i dags dato redan är att speciellt de svenskspråkiga personalresurserna är väldigt begränsade, vore en ökad konkurrens ett allvarligt hot mot den existerande svenskspråkiga juristutbildningen. Alternativt leder konkurrensen till att kompetenskraven som ställs på sökande till svenskspråkiga lärartjänster måste sänkas för att fylla anställningsbehovet. Denna utveckling skulle försvaga den svenskspråkiga undervisningens och forskningens kvalitet i landet, samt försämra den svenskspråkiga utbildningens konkurrensförmåga gentemot den finskspråkiga.

Helsingfors universitet har ensamrätt och ansvar för utbildningen av juris magistrar på svenska i enlighet med statsrådets förordning om universitetsexamina (794/2004) jämte bilagor. Svenskspråkig undervisning ges på rättsnotarie- och juris magisternivå och att doktorera på svenska är möjligt. Utöver detta har studenter alltid rätt att använda svenska såväl muntligt som i skrift. Juridiska fakulteten har även anställt en översättare som innehar juris magisterexamen för att säkerställa de juridiska översättningarnas kvalitet och tillgänglighet.

Under 2000-talet har juridiska fakulteten vid Helsingfors universitet målmedvetet utvecklat den svenskspråkiga juristutbildningen. I linje med intagningsplatsernas ökning har även den svenskspråkiga kvoten ökat från mellan 15 och 18 intagningsplatser år 2002, till 22 platser sedan några år tillbaka i Helsingfors. Motsvarande siffror för enheten i Vasa är en ökning från mellan 5 och 8 platser till 12 platser. Antalet examina ligger på väldigt god nivå; år 2019 utexaminerades 41 stycken juris magistrar på svenska från Helsingfors universitet. Detta motsvarar ca. 14 % av alla juris magisterexamina från Helsingfors universitet år 2019 och är i linje med andelen svenskspråkiga som blir antagna till rättsnotarieutbildningen via den svenskspråkiga kvoten i Helsingfors och Vasa. Likaså har fullständig juristutbildning varit en realitet i Vasa sedan 2010, vilket är ett exempel på hur Helsingfors universitet uppfyller sin uppgift som ansvarig för utbildandet av svenskspråkiga juris magistrar. Den planerade juris magisterutbildningen vid Åbo Akademi är ett allvarligt hot mot den etablerade svenskspråkiga juristutbildningen i Vasa, vars betydelse för tryggheten av tillgången till svenskspråkiga jurister i hela Svenskfinland är enorm.

De svenskspråkiga personalresurserna på juridiska fakulteten vid Helsingfors universitet består av tre stycken professorer och tre stycken lektorer. Även ett antal finskspråkiga professorer erbjuder undervisning på svenska. Den ansvariga professorn för utbildningsenheten i Vasa är tvåspråkig. Vår svenskspråkiga personal är förutom goda lärare även aktiva forskare som bedriver högklassig juridisk forskning på svenska. Upprätthållandet av en engagerad och kompetent lärarkår är grunden för en lyckad svenskspråkig undervisning och en förutsättning för upprätthållandet av en levande tvåspråkighet bland juris studenter. Det tvåspråkiga TvEx-programmet är ett konkret exempel på universitetets tvåspråkighetsarbete. Denna bland juridiska fakulteter och enheter unika examen har Helsingfors universitet möjliggjort sedan år 2013. TvEx-studierna lockar även finskspråkiga studenter som utan universitetets tvåspråkighetsarbete inte skulle komma i kontakt med det svenska språket.

Juridiska fakulteten vid Helsingfors universitet har i kvoteringen av studierätter för avläggande av juris magisterexamen beaktat sökanden från Åbo Akademi. Kvoten för dessa är 10 stycken studierätter, medan rättsnotarier från Lapplands universitet, Åbo universitet och Östra Finlands universitet delar på en gemensam kvot på 8 studierätter. Det är klart att intresset att ansöka om studierätt till juris magisterutbildning i Helsingfors är störst bland rättsnotarier från Åbo Akademi. För att ytterligare utveckla och möjliggöra fortsatta studier för dem som avlagt sin rättsnotarieexamen vid Åbo Akademi, anser Juristklubben Codex att en ökning i studierättskvoten för rättsnotarier från Åbo Akademi kunde föreslås. Denna ökning kunde delas mellan fakulteten i Helsingfors och enheten i Vasa, så att regionala intressen och arbetsmöjligheter beaktas. Således skulle alla svenskspråkiga rättsnotarier ha goda förutsättningar att avlägga en juris magisterexamen, samtidigt som examens höga anseende och undervisningens kvalitet består.

Det arbete som planerats och redan har genomförts i Helsingfors, kombinerat med de satsningar Helsingfors universitet gjort på utbildningsenheten i Vasa, tryggar tillgången till svenskspråkiga jurister i hela Svenskfinland. Juristklubben Codex vill se denna utveckling fortsätta och garantera att svenskspråkigt juridiskt kunnande är tillgängligt för alla som är i behov av det. Utvecklingen sker mest effektivt då tilläggsresurser allokteras till de redan existerande svenskspråkiga utbildningsprogrammen i Helsingfors och Vasa. Helsingfors universitets etablerade system och strukturer för svenska ärenden, samt den språkgruppsöverskridande konsensus om tvåspråkighetens roll som en kännetecknande del av juridiska fakulteten ger goda förutsättningar till detta.

Härmed är Juristklubben Codex rf:s motiverade åsikt att satsningar på vidareutvecklingen av den existerande juris magisterutbildningen vid Helsingfors universitet bäst tryggar den svenskspråkiga juristkårens framtid i Finland.

Helsingfors 12.2.2020

Joonas Tolonen, Styrelseordförande
Juristklubben Codex rf

Vi instämmer:

Claes Bergh, Styrelseordförande
Studentkåren vid Helsingfors universitet

Valtteri Isola, Styrelseordförande
Pykälä ry

Jonas Holm, Styrelseordförande
Justus ry/r.f.